

MIJN KERK VERBINDT

Ik schrijf dit artikel op het feest van de doop van de Heer. De Kerk sluit met dit

feest de kersttijd af. Na de gezelligheid en de drukte van Kerstmis en de olieballen en het vuurwerk van Oud en Nieuw is het gewone leven teruggekeerd. Een nieuw jaar ligt min of meer blanco voor ons. Een jaar met allerlei kansen en mogelijkheden.

Handen uit de mouwen

Januari is al jaren de maand van de Actie Kerkbalans. In Nederland ontvangt de Kerk, anders dan in de ons omringende landen, geen steun van de overheid. De gelovigen moeten zelf garant staan voor de voortgang van het kerkelijk leven. Ik heb de indruk dat niet weinigen in ons Bossche bisdom dat nog onvoldoende beseffen. Al eeuwen is in onze regio het katholicisme immers de dominante godsdienst. Velen denken dat dat gegeven min of meer vanzelfsprekend is. Maar dan moet ik u toch uit de droom helpen. Steeds opnieuw leg ik de nadruk op het feit dat er zoveel katholiek leven is als de gedoopten zelf waar maken. Onze geloofsgemeenschappen blijven alleen voortbestaan als mensen bijeen komen voor het vieren van de liturgie; samen leren rondom een geopende Bijbel en de handen uit de mouwen steken om mensen in nood te helpen. Alleen een geloofsgemeenschap die viert, leert en dient heeft toekomstperspectief. Een geloofsgemeenschap kan alleen functioneren als er voldoende mensen zijn die bereid zijn hoofd, hart en handen in te zetten.

Verantwoordelijkheid nemen

Als christenen leven wij van Gods Geest. Maar eenieder die nadenkt, beseft dat een

gezonde parochie ook voldoende middelen nodig heeft. Op dit moment, iedereen weet dat, levert het vermogen van de parochies weinig op doordat de rente extreem laag is. Wij zullen het dus vooral moeten hebben van levend geld. Ik denk dan concreet aan collecten en misintentiegelden. Maar ook de jaarlijkse actie Kerkbalans is voor de meeste parochies een uitermate belangrijke bron van inkomsten. Dit jaar hebben de kerken letterlijk van zich laten horen door op zaterdag 21 januari om 13.00 uur overal in het land de klokken te luiden. Zelf deed ik dat die zaterdag in de Sint Janskerk. Ik hoop dat veel katholieken in ons Bossche bisdom ook in 2017 hun verantwoordelijkheid zullen zien én nemen. Alleen met een gezond financieel fundament kunnen de parochies en kerkelijke gemeenten goed functioneren. Zo gaat de lof Gods verder en kan concrete dienstbaarheid gestalte krijgen.

Verbinden

Dit jaar is het motto van de actie Kerkbalans: Mijn kerk verbindt, mijn kerk in balans. In de ogen van velen leven wij in een verwarrende tijd. Er leeft breed onder de bevolking onbehagen en onzekerheid over de toekomst. Gelovigen mogen weten dat God zich met ons heeft verbonden. In Christus heeft Hij dat ondubbelzinnig laten zien. Dat geloofsgegeven mag ons basisvertrouwen geven. Verbonden met God kunnen wij elkaar vasthouden en ons van harte verbinden met mensen die onze steun nodig hebben. Juist in onze geïndividualiseerde cultuur is het de

Kerk die wil verbinden. In een samenleving waar wordt gepolariseerd en mensen uit elkaar worden gespeeld, blijft onze Kerk zoeken naar verbinding en eenheid. Eenzame mensen, ouderen én jongeren, worden vanuit de geloofsgemeenschappen zo goed mogelijk opgevangen. Zo geven wij concreet gestalte aan onze roeping om Christus na te volgen in ons alledaagse leven. Duizenden vrijwilligers gaan deze weken op stap om de Actie Kerkbalans onder uw aandacht te brengen. Mag ik u vragen om de Kerkbalansactie 2017 tot een succes te maken? Bij voorbaat veel dank voor uw royale steun.

Mgr. dr. Gerard De Korte

Agenda mgr. de Korte

Februari

Op alle doordeweekse dagen om 8.30 uur eucharistieviering in de kathedraal.

- 1 20.00 uur bestuur Henry Newmanstichting, bisdomkantoor
- 2 10.00 uur stafvergadering
15.00 uur bespreking met de staf van het seminarie
10.30 uur Avond oecumene, Boxmeer
- 5 Eucharistieviering
- 6 11.00 uur vergadering permanente raad, Utrecht
19.00 uur inleiding auditorium Jeroen Bosch Ziekenhuis, 's-Hertogenbosch in het kader van de maand van de spiritualiteit
- 7 11.00 uur benoemingencommissie, bisdomkantoor
13.30 uur dekenaal pastoraal beraad Drunen

- 8 19.30 uur studieavond Brabants-Zeeuwse Werkgeversvereniging
- 9 10.00 uur stafvergadering
14.00 uur dekensvergadering
18.00 uur visitatie
- 10 10.00 uur Indiase bisschoppen, bisdom
- 12 Eucharistie
- 13 9.30 uur lezing paters CSSp, Gennep
18.00 uur vergadering over Cordaid bij het SRKK, Utrecht
- 14 10.00 uur bisschoppenvergadering, Utrecht
- 15 14.00 uur interview Reformatie Nu
20.30 uur diakenberaad
- 16 10.00 uur stafvergadering
15.30 uur REA, bisdomkantoor
- 17 opening tentoonstelling moderne religieuze kunst, Noordbrabants Museum 's-Hertogenbosch
- 19 Eucharistie
- 20 19.30 uur bijeenkomst jongerenplatform, bisdomkantoor
- 21 10.30 uur ontmoeting Belgische bisschoppen, aartsbisdom Mechelen-Brussel
- 23 10.00 uur stafvergadering
19.00 uur informatieavond diocesane Lourdesbedevaart, bisdomkantoor
- 24 20.00 uur studieavond over het bestaan van God, Amsterdam
- 26 Eucharistie
- 27 10.00 uur ontvangst prins Carnaval en zijn gevolg, bisdomkantoor
11.00 uur Refo overleg, Utrecht

E.T. phone home

Buitenaardse wezens die de aarde bezoeken, dat is het thema van de film Aliens. Hoewel ik niet zo'n science fiction liefhebber ben, vond ik het toch een geslaagde film. Het past in het rijtje van

Close Encounters of the Third Kind, E.T. en Independence Day. Taalexpert Louise Banks wordt gevraagd mogelijkheden te onder-

zoeken om in contact te komen met de vreemde bezoekers die in een ruimteschip verblijven dat enkele meters boven de grond zweeft. Hoe communiceert een mens met een volstrekt andersoortig wezen? Door middel van taal? Door middel

van tekens? Het veronderstelt een zekere intelligentie van beide kanten om tot communicatie te komen. Louise Banks (gespeeld door Amy Adams) probeert tot communicatie te komen middels schrijftaal die ze vervolgens zelf omzet in gebarentaal. De wezens reageren onmiddellijk door met een soort inktachtige substantie tekens te produceren, enigszins gelijkend op gekalligrafeerde cirkels. Dit is hun manier van communiceren. Louise Banks concludeert dat pogingen deze tekens in onze taal om te zetten zinloos zijn. Er is - wiskundig uitgedrukt - zogezegd geen gemeenschappelijke noemer. Ze ontdekt wel iets: dat hun tekens iets met tijd te maken hebben, en niet zozeer dragers zijn van informatie.

Voor mij is deze film een aanleiding om eens na te denken over hoe God met mensen communiceert, en wel op een zodanige wijze dat wij het kunnen begrijpen.

De Bijbel zegt dat God zich aan ons geopenbaard heeft. Een fundamentele overtuiging van het christelijk geloof is dat de Schepper met Zijn schepping gesproken heeft, dat er echte communicatie totstandgekomen is tussen God die transcendent is en de mens en wel op een zodanige wijze dat het tot zijn bewustzijn is doorgedrongen. Een tweede fundamentele overtuiging is dat deze communicatie is opgetekend in de Bijbel, een boek dat niet het zoveelste is dat onze overtuiging over God uitdrukt, maar Gods woord gericht tot ons, Gods taal, Gods spraak. Ik leg hier graag de nadruk op, want in onze tijd wordt er nogal eens gezegd dat 'alles over boven van beneden komt'. Onze Bijbelse benadering wordt gedomineerd door de zogeheten historisch-kritische methode. Deze methode legt exclusief de nadruk op de culturele, historische en taalkundige setting van de

Bijbel en dan met name op die van de Bijbelse auteurs. Dat heeft een schat aan informatie opgeleverd, maar de exclusieve benadering van de menselijke kant van de Bijbel heeft wel het goddelijk aspect volledig genegeerd. Als je het Bijbelboek benadert zoals elk ander boek uit die tijd, misken je het volstrekt unieke van de Bijbel. Vaticanum II spreekt duidelijke taal: "De Bijbel is het woord van God in woorden van de mens". De hedendaagse interpretatiemethoden zijn voornamelijk geïnteresseerd in het tweede aspect (de woorden van de mens), maar hebben - vrees ik - het eerste aspect (het Woord van God) verduisterd. Middels poëzie, literatuur, filosofie, spiritualiteit heeft de mensheid door de eeuwen en alle culturen heen zich uitgedrukt over God, maar de Bijbel is geen menselijke uitdrukkingvorm over God, maar Gods taal over Zichzelf. We hoeven de Bijbel niet te vertalen in een taal die toegankelijk is voor ons. Het is eerder het omgekeerde: dat we onszelf 'vertalen' in de ruimte die de Bijbel voor ons geopend heeft. Dat vergt inderdaad heel wat theologie. Bijbelse taal als genade, deelname aan goddelijk leven, of het Woord dat vlees geworden is, is niet de vrucht van filosofische hersenkraakers of poëtische mijmeringen, maar is openbaringstaal. Wij zijn het niet die het beheersen; het beheerst ons. De uitspraak van theoloog Harrie Kuitert dat "Alles wat over boven gezegd wordt, van beneden komt" miskent het ware karakter van de Bijbel. Voor Kuitert is Jezus niet Gods Zoon, en bestaat God niet. Ik heb het altijd vreemd gevonden dat mensen die menen dat God niet bestaat, zich toch serieus met God bezighouden. Het is zoiets als je serieus bezighouden met buitenaardse wezens, terwijl je ervan overtuigd bent dat ze niet bestaan.

+Rob Mutsaerts

Eucharistie en diaconie

Samenvatting van een artikel van prof. Dr. Jozef Wissink in *Diakonie & Parochie*.

Het is belangrijk om over de verhouding tussen Eucharistie en diaconie na te denken. Zonder diaconie verdampt de viering van de liefde; het blijven woorden. Zonder Eucharistie ontbreekt de plek, waar mensen ontdekken wat ze in het diaconale handelen doen. De Eucharistie is de viering van de liefde: ze is dus zelf al caritas. We vieren dat Jezus Christus de mens geworden liefde van God is. Hij stierf nog liever dan dat Hij God en de mensen los liet. Die liefde kan je niet ontvangen, zonder dat je die teruggeeft en doorgeeft. Liefde wil stromen als water. Wie alleen maar liefde wil ontvangen in de Eucharistie, “eet en drinkt zichzelf, zijn eigen vonnis” schrijft Paulus aan de Christenen van Korinthe (I Kor. 11,29), want zo plaats je jezelf buiten de kringloop van de liefde en veroordeel je jezelf tot een geïsoleerd leven. We komen in de Eucharistie niet alleen iets halen, maar ook brengen: ons leven met zijn acties en passies, onze dankbaarheid, ons smeken en het werk van onze handen.

In de viering van de Eucharistie zien we op meerdere plaatsen verbindingen met de diaconie: In de schuldbelijdenis, in de voorbeden, in de verkondiging, in de offerande door de collecte, waarvan ooit tenminste de helft voor de diaconie was bestemd, in de vredeswens en in de zending; we worden gezonden tot dienst. We gaan ervan uit, dat de voorbeden als vanzelf overgaan in daden van barmhertigheid en rechtvaardigheid. Anders zouden we onder de veroordeling van Jacobus vallen: “Stel dat een broeder of zuster geen kleren heeft

en niets om te eten en iemand van u zou zeggen: Geluk ermee! Houd u warm en eet maar goed en hij zou niets doen om in hun stoffelijke nood te voorzien, wat heeft dat dan voor zin?”(Jak. 2,15-16).

Het hele artikel van prof. Wissink is te lezen in “*Diakonie & Parochie*”, jaargang 29, nummer 4, december 2016.

Spiritualiteitsdag zaterdag 11 februari 2017

Thema: Loslaten en thuiskomen
Inleider op deze dag is Leo Fijen. Hij zal een lezing geven over het thema van zijn laatste boek: *Loslaten en thuiskomen*. Dat is een briefwisseling met de bisschop van Den Bosch, Gerard de Korte, over het belangrijkste thema in een mensenleven. Iedereen moet in zijn of haar bestaan dingen en mensen loslaten. Iedereen wordt daardoor gedwongen ook op zoek te gaan naar een nieuw thuis. Leo Fijen neemt in zijn lezing de stappen bij loslaten door en vertelt concrete verhalen over het houvast op die onzekere weg. Hij schetst tenslotte de belangrijkste voorwaarden om thuis te komen. Daarmee is deze lezing een pelgrimage door ieders leven.

Praktische informatie:

De dag duurt van 10.30 tot 13.30 uur (Om 9.30 uur de mogelijkheid om deel te nemen aan de Eucharistieviering in de Sacramentskerk en om 10 uur inloop met koffie en thee). De dag wordt afgesloten met het middaggebed en de lunch. Iedereen is van harte welkom!

Locatie : tuinzaal van Klooster Brakkenstein, Heijendaalseweg 300, Nijmegen. Voor meer informatie over het programma, aanmelden en kosten van de dag: www.parochiespiritualiteit.org

Power of Fire 2017

Power of Fire... een dag vol vuur! Samen met andere vormelingen het vuur van de Heilige Geest (verder) ontdekken en mee naar huis nemen! Ook dit jaar zullen weer vele vormelingen uit ons

bisdom ervaren dat ze niet de enigen zijn die het vormsel doen. Alle vormelingen uit het bisdom zijn uitgenodigd om op zaterdag 11 maart naar Den Bosch te komen voor de Power of Fire. Astrid

Bakker, coördinator Jeugd en Jongeren bij het bisdom, zegt hierover: ‘Dit jaar zullen er vele jongeren zijn die de Power of Fire mee mogelijk maken en er zijn voor de vormelingen. Dit is de kans om de vormelingen van dit jaar te laten ervaren dat de Kerk jong, leuk, levendig en vol vuur is én dat zij daarbij mogen horen!’ Samen starten we de dag om 10.00 uur met een Eucharistieviering in de kathedraal in Den Bosch. Met het vuur en het kruis voorop zullen we na de viering naar het Sint Janscentrum gaan waar we de dag vervolgen met een welkom, leuke workshops, springkussens en een heleboel ontmoetingen. Om 16.00 uur wordt het programma afgesloten en krijgt iedereen het vuur mee naar huis....

Het zou fantastisch zijn als iedereen het vormsellied mee kan zingen tijdens de Eucharistieviering in de Sint Jan. Om dit mogelijk te maken bieden wij u, via onze website, zowel een gezongen als een instrumentale versie hiervan aan. Ook kunt u meer informatie over de dag, de workshops, de aanmelding (tot 1 maart) en de

praktische gang van zaken vinden op www.jongbisdomdenbosch.nl. (Klik aan de linkerkant op Power of Fire). Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u ook contact nemen met de organisatie via: jongeren@bisdomdenbosch.nl of telefoonnummer 073 523 20 69.

Afdeling Jeugd en Jongeren

Benoemingen en ontslagen

Mevrouw drs. **J.J.M. Hoksbergen** te Arnhem per 12 december 2016 de pastorale opdracht en zending als pastoraal werkster bij de Penitentiare Inrichting Vught.

Mevrouw **M.H. Willard-Verhoef** te Vught per 1 januari 2017 eervol ontslag van de pastorale opdracht en zending als pastoraal werkster van het Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis te Tilburg.

De hoogerwaarde heer drs. **C. Mennen** te Oss per 1 januari 2017 eervol ontslag

Colofon

De nieuwsbrief is een uitgave van het **bisdom van 's-Hertogenbosch**. De *BisdomNieuwsbrief* wordt gratis verspreid bij het pastoraal kader en bij belangstellenden.

Een bijdrage ter dekking van de kosten wordt op prijs gesteld (publiciteitsfonds NL63 INGB 0001 3284 65)

Aan- / afmeldingen en wijzigingen voor de nieuwsbrief kunnen doorgeven worden via het mailadres: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl

Bezoekadres:
Parade 11
5211 KL 's-Hertogenbosch
Postadres: Postbus 1070
5200 BC 's-Hertogenbosch
T: 073 523 20 20
E: nieuwsbrief@bisdomdenbosch.nl
W: www.bisdomdenbosch.nl

Verschijnt elf maal per jaar

als pastoor van de Parochie Heilige Willibrordus te Oss (tevens tijdelijke benoeming tot waarnemend pastoor).

De zeereerwaarde pater **J.A.G. van den Nieuwenhof** se j te Asten per 1 januari 2017 eervol ontslag als pastor-assistent van de parochie Heilige Willibrordus te Gemert (locatie Elsendorp).

In memoriam

Op 6 december 2016 is te Eindhoven overleden de zeereerwaarde pater **Willem Gerard Mina Jenniskens** c r l, pastor van de Parochie Christus Koning te Veldhoven.

De zeereerwaarde pater Jenniskens is geboren in IJsselsteijn (Venray) op 19 augustus 1942 en tot priester van de congregatie van de Reguliere Kanunniken van Lateranen gewijd op 29 juni 1969. Per 15 maart 1987 werd hij benoemd tot pastoor van de parochie H. Jozef te Veldhoven. Bij de vorming van de Pastorale Eenheid Christus Hovenier te Veldhoven, waaronder ook de parochie H. Jozef, in 2004 bleef hij in de parochie werkzaam als pastor en waarnemend pastoor. Bij de fusie van de parochies te Veldhoven werd hij per 15 augustus 2013 benoemd tot pastor van de Parochie Christus Koning.

Op 4 januari 2017 is te Veghel overleden de zeereerwaarde heer **Petrus Arnoldus Josephus Konings**, emeritus-pastoor van de parochie H. Johannes Evangelist te Veghel.

De zeereerwaarde heer Konings werd geboren in Eindhoven op 4 mei 1931 en tot priester van het bisdom van 's-Hertogenbosch gewijd op 15 juni 1957. Hij was werkzaam als kapelaan te Wanroij (parochie H. Cornelius) van 1957-1960 en als kapelaan te Someren

(parochie H. Lambertus) van 1960-1971. Per 1 augustus 1971 werd hij benoemd tot pastoor van de Parochie Heilige Johannes Evangelist te Veghel (vanaf 2001 samenwerkend in de Pastorale Eenheid Veghel), naast welke functie hij van 1975 tot 1993 tevens deken van het Dekenaat Veghel was. Per 15 januari 2004 is aan pastoor Konings wegens emeritaat eervol ontslag verleend.

Mogen zij rusten in vrede!

Netwerkbijeenkomst 2017

In het beleidsplan "Samen bouwen in vertrouwen" is al opgemerkt, dat de toekomst van de Kerk weliswaar vol is van onzekerheden, het zijn de "jaren van de waarheid", maar wij leven niet zonder hoop. Missionair pastoraat vormt nu de eerste prioriteit. Het Bisdom helpt daarbij met het delen van 'best practices' voor de parochies.

Daarom houdt het bisdom, zoals ook in voorgaande jaren, een 'netwerkbijeenkomst' op dinsdag 14 maart 2017 van 17.45 – 22.00 uur in het Bezinningscentrum Emmaüs in Helvoirt.

De avond zal worden ingeleid door een op dit gebied bijzonder deskundige en geroemde inleider: prof. dr. Stefan Paas, waarna in workshops de thematiek verder

wordt verdiept. Wij hopen u dinsdag 14 maart te verwelkomen, want zoals eerder gezegd en geschreven:

"Een Bisschop kan op zijn kop gaan staan, maar kan alleen niets bereiken!"

De uitnodiging, mét mogelijkheid tot opgave, wordt t.z.t op de website van het bisdom geplaatst.

Embregt Wever